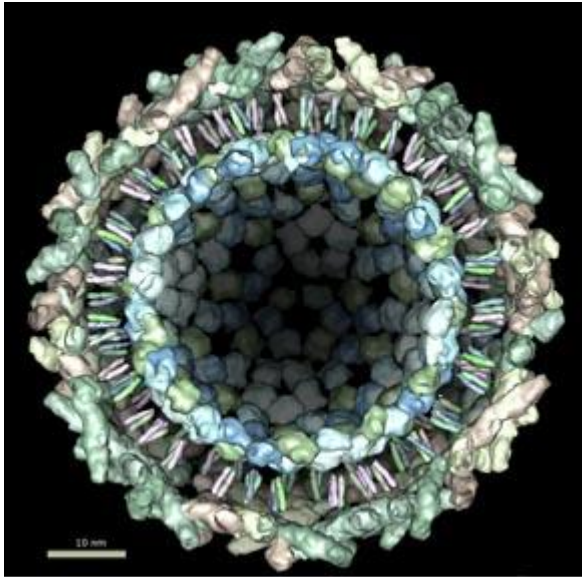
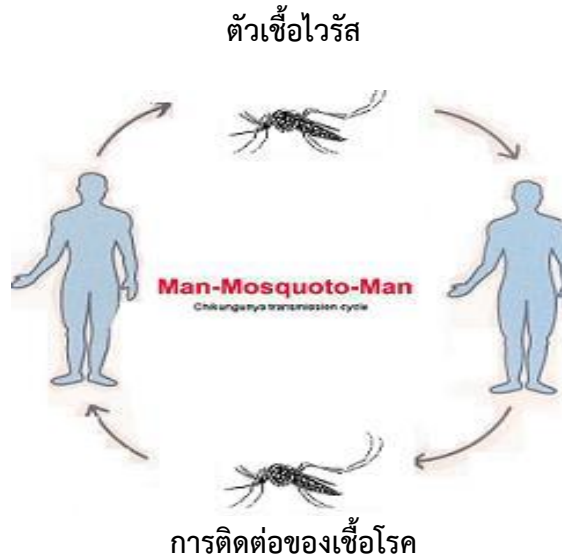

โรคชิคุนกุนยา (Chikungunya)

โรคชิคุนกุนยาคืออะไร

โรคชิคุนกุนยาเป็นโรคติดเชื้อไวรัสติดต่อโดยยุงลาย ผู้ป่วยจะมีอาการไข้สูงและมีอาการปวดข้อ แต่มักจะไม่เสียชีวิต แต่อาการปวดข้ออาจจะต้องใช้เวลาหลายเดือนกว่าจะหาย มีอาการคล้ายไข้แดงก็ แต่ต่างกันว่าไม่มีการรั่วของพลาสมาออกนอกเส้นเลือด จึงไม่พบผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรงมากจนถึงมีการช็อก

ประวัติของโรคชิคุนกุนยา

พบการระบาดของโรคนี้ครั้งแรกในทวีปแอฟริกาที่ราบ Makonde Plateau ของประเทศ Tanzania. ซึ่งอยู่ระหว่างประเทศ Tanzania และ Mozambique และมีการระบาดที่ประเทศอินเดีย

เชื้อที่เป็นสาเหตุของโรค

เกิดจากเชื้อไวรัสชิคุนกุนยา (Chikungunya virus) ซึ่งเป็น RNA Virus จัดอยู่ใน genus alphavirus และ family Togaviridae เชื้อนี้เป็นชนิด single stranded RNA โคนทำลายโดยความร้อนที่อุณหภูมิ 58 องศาเซลเซียส นำโรค Vector มียุงลาย Aedes aegypt เป็นพาหะนำโรคในเขตเมือง ส่วนชนิด Ae. albopictus เป็นพาหะนำ

โรคในเขตชนบท ยุงนี้จะวางไข่ในน้ำที่อยู่น้ำ เช่น แจกัน นำระบายเครื่องปรับอากาศ ตุ่มน้ำ ถังน้ำ หรือแอ่งน้ำรอบบ้าน เช่น กระจ่าง กะลา ยางรถเก่า

วิธีการติดต่อ

โรคชิคุนกุนยาเกิดจากไวรัสติดต่อถึงคนโดยการกัดของยุงลายที่มีเชื้อโรค ติดต่อกันได้โดยมียุงลาย Aedes aegypti เป็นพาหะนำโรคที่สำคัญ เมื่อยุงลายตัวเมียกัดและดูดเลือดผู้ป่วยที่อยู่ในระยะไข้สูง ซึ่งเป็นระยะที่มีไวรัสอยู่ในกระแสเลือด เชื้อไวรัสจะเข้าสู่กระเพาะยุงและเพิ่มจำนวนมากขึ้น แล้วเดินทางเข้าสู่ต่อมน้ำลาย เมื่อยุงที่มีเชื้อไวรัสชิคุนกุนยาไปกัดคนอื่นก็จะปล่อยเชื้อไปยังคนที่ถูกกัด ทำให้คนนั้นเกิดอาการของโรคได้

ระยะฟักตัวโดยทั่วไปประมาณ 1-12 วัน แต่ที่พบบ่อยประมาณ 2-3 วัน ระยะติดต่อ ระยะไข้สูงประมาณวันที่ 2 - 4 เป็นระยะที่มีไวรัสอยู่ในกระแสเลือดมาก

อาการและอาการแสดงผู้ป่วยจะมีอาการไข้สูงอย่างฉับพลัน มีผื่นแดงขึ้นตามร่างกายและอาจมีอาการคันร่วมด้วย พบตาแดง (conjunctival injection) แต่ไม่ค่อยพบจุดเลือดออกในตาขาว ในผู้ใหญ่อาการที่เด่นชัดคืออาการปวดข้อ ซึ่งอาจพบข้ออักเสบได้ ส่วนใหญ่จะเป็นที่ข้อเล็กๆ เช่น ข้อมือ ข้อเท้า อาการปวดข้อจะพบได้หลายๆ ข้อเปลี่ยนตำแหน่งไปเรื่อยๆ (migratory polyarthritis)

การระบาดของโรคนี้

โรคชิคุนกุนยามักจะระบาดหลังฤดูมรสุมเนื่องจากจะมีพาหะชุกชุม มักจะระบาดในประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีคนลิ่ง กระรอก นกเป็นแหล่งแพร่โรค reservoir เกิดการระบาดครั้งใหญ่ที่ประเทศอินเดียทำให้เกิดความพิการกับผู้คนจำนวนมาก

ข้อแตกต่างระหว่างไข้เลือดออกและโรคชิคุนกุนยา

จะมีไข้สูงเหมือนกันแต่ไข้ชิคุนกุนยาจะใช้เวลาน้อยกว่า และมีอัตราการเสียชีวิตต่ำกว่า การรักษา ไม่มีการรักษาที่จำเพาะเจาะจง (specific treatment)

การป้องกันโรค

เนื่องจากยังไม่มียาหรือวัคซีนเฉพาะ ดังนั้นการป้องกันจะเป็นวิธีการที่ดีที่สุด โดยการหลีกเลี่ยงมิให้ยุงลายกัด

การรักษา

เป็นการรักษาแบบประคับประคอง (supportive treatment) เช่นให้ยาลดอาการไข้ ปวดข้อ และการพักผ่อน

ข้อควรปฏิบัติ

ในการปฏิบัติจำเป็นที่จะต้องป้องกันและควบคุมโรคอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดการตายจากโรคดังกล่าว โดยใช้มาตรการ

3 เก็บ 3 โรค (3 เก็บคือ)

1. เก็บบ้านให้ปลอดโปร่งเพื่อไม่ให้ยุงลายเกาะพัก
2. เก็บขยะเศษภาชนะที่อาจเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุง
3. เก็บน้ำให้มิดชิดปิดฝาภาชนะ ภาชนะที่ปิดฝาไม่ได้ก็ให้ปล่อยน้ำทิ้งหรือเปลี่ยนน้ำเป็นประจำทุกสัปดาห์หรือปล่อยปลาหางนกยูงกินลูกน้ำ

(3 โรค คือ)

1. โรคไข้เลือดออก
2. โรคติดเชื้อไวรัสซิกา
3. โรคไข้ไข้อยุงลาย (โรคชิคุนกุนยา)

ลักษณะของยุงลาย

“เมื่อรู้อย่างนี้แล้วเรามาป้องกันโรคอันเกิดจากยุงลายเป็นพาหะกันนะคะ”

ด้วยความปรารถนาดีและห่วงใย
อบต.บ้านกุ่ม อ.เมือง จ.เพชรบุรี